

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Vergunningen en Handhaving

Mandemaat 3
Assen
Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

Contactpersoon

Wob-medewerker

T 088 042 42 42
KPEU_Wob@rvo.nl

Datum 16 juli 2021
Betreft Besluit op uw Wob-verzoek

Onze referentie
WOB/2021/007

Geachte

In uw e-mail van 7 januari 2021 heeft u de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO) met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om informatie.

U vraagt informatie over circus Freiwald, olifant Buba en andere dieren bij dit circus. U verzoekt om documenten aangaande:

- Interne communicatie in 2017, 2018, 2019 en 2020 van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna: LNV), RVO, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (hierna: NVWA), geraadpleegde experts en mogelijke opvanglocaties.
- Alle ingekomen klachten of meldingen, handhavings- en inspectierapporten van RVO of de NVWA in de jaren 2017, 2018, 2019 en 2020 met betrekking tot circus Freiwald.
- Communicatie van LNV in 2020 aangaande besluitvorming en moties over olifant Buba.
- Correspondentie tussen ambtenaren en Kamerleden in aanloop naar stemming over Tweede Kamer moties met betrekking tot olifant Buba.

Procedure

U heeft uw verzoek tevens ingediend bij LNV en de NVWA. In dit besluit wordt besloten op de documenten die bij de RVO zijn aangetroffen.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn tien documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In

dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Vergunningen en Handhaving

Zienswijzen

Er is één derde-belanghebbenden bij de openbaarmaking van de documenten 5a en 10. Derde belanghebbende is in de gelegenheid gesteld hierover een zienswijze te geven.

Datum
16 juli 2021

Onze referentie
WOB/2021/007

Door de belanghebbende zijn geen bedenkingen ingediend.

Besluit

Ik heb besloten de documenten met nummers 1 tot en met 10 gedeeltelijk openbaar te maken. Voor de motivering verwijs ik naar onderdeel Overwegingen van dit besluit.

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid ten aanzien van een ieder

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien de betreffende documenten openbaar maak, zijn deze openbaar voor een ieder. In dat licht vindt de onderstaande belangenafweging dan ook plaats.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft openbaarmaking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de documenten met nummers 1, 2, 3, 4, 5, 5a, 5b, 5c, 5d, 6, 7, 8, 9, 10, 10a, 10b, 10c en 10d staan persoonsgegevens. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van namen van de ambtenaren.

Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Hiertegenover staat dat het openbaar maken van de namen en contactgegevens van de ambtenaren geen meerwaarde heeft voor het inzicht in een goede en democratische bestuursvoering, nu de betreffende ambtenaren niet zelfstandig of in mandaat besluiten nemen namens de minister ten aanzien van een bestuurlijke aangelegenheid. Ze beschikken niet over een bepaald gezag. Het in geanonimiseerde vorm openbaar maken van de verzochte informatie biedt reeds voldoende inzicht in de bedrijfsvoering van de overheid op dit punt.

Het voorkomen van onevenredige bevoor- of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

De documenten met nummers 5, 5a, 5b, 5c, 5d, 7, 9, 10a, 10b, 10c en 10d bevat het relatienummer van betrokkenen. Ik ben van oordeel dat het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling in dit geval zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid van dit gegeven. Openbaarmaking van het relatienummer kan leiden tot misbruik en daarmee tot onevenredige benadeling van betrokkene. Ik heb daarom relatienummers uit de documenten verwijderd. In bijlage 2 – inventarislijst wordt duidelijk om welke documenten het gaat.

Tevens heb ik uit de documenten de naam van een ander circus verwijderd op grond van artikel 10, tweede lid, onder g. Naar dit circus is in het Wob-verzoek niet gevraagd. In de documenten is de verwijderde naam gemarkeerd met 10.2.g.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

De documenten met nummers 3 en 4 bevatten persoonlijke beleidsopvattingen opgesteld ten behoeve van intern beraad.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Vergunningen en Handhaving

Datum
16 juli 2021

Onze referentie
WOB/2021/007

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip “documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad” onder meer moeten worden begrepen: nota’s van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevend, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda’s, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

In het onderhavige geval acht ik het in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om de overige persoonlijke beleidsopvattingen in de documenten toch openbaar te maken. Dit met als doel inzicht te geven in de verschillende overwegingen en publiek debat mogelijk te maken. Ik heb daarom besloten de genoemde documenten gedeeltelijk openbaar te maken.

Valt niet onder het verzoek

De documenten 5e, 5f, 5g en 5h hebben betrekking op een ander dossier en zijn daarmee niet relevant voor dit verzoek. Ik heb daarom de betreffende documenten in bijlage 2 – inventarislijst vermeld met: valt niet onder verzoek. Het betreft een beslissing op bezwaar van een ander circus dan waar in het verzoek niet naar gevraagd is.

Wijze van openbaarmaking

Omdat de belanghebbende geen zienswijze heeft ingediend, zie ik aanleiding om de documenten 5a en 10 onmiddellijk openbaar te maken. De documenten 1 tot en met 10d treft u bij dit besluit aan.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Vergunningen en Handhaving

Datum
16 juli 2021

Onze referentie
WOB/2021/007

Plaatsing op internet

De openbaar gemaakte stukken worden op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op www.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bij ons bekend onder referentienummer WOB/2021/007. Gebruikt u dit nummer als u contact met ons heeft. U kunt vragen naar de afdeling Vergunningen en Handhaving.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Vergunningen en Handhaving

Datum
16 juli 2021

Onze referentie
WOB/2021/007

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

Nynke Kuipers
Teammanager Vergunningen en Handhaving
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Bijlagen:

- Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob
- Bijlage 2 – Inventarislijst

Bezwaarmogelijkheid

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Kijk onder Digitaal bezwaar indienen en kies voor eBezwaar.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval de referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt de referentie in de rechter kantlijn van deze brief.

bijlage

Relevante artikelen uit de Wob

Datum
16 juli 2021

Onze referentie
WOB/2021/007

Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer.

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Datum
16 juli 2021

Onze referentie
WOB/2021/007

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.

4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.

5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.

6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.

7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
- b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.

8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Datum
16 juli 2021

Onze referentie
WOB/2021/007

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Bijlage 2 – Inventarislijst

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Vergunningen en Handhaving

Datum
16 juli 2021

Onze referentie
WOB/2021/007

Nr.	Document	Beoordeling	Wob
1	Draaiboek hoorzitting Naam en Freiwald	gedeeltelijk openbaar	10.2.e
2	Belangenafweging afzien handhaving Circus Freiwald	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g
3	beslismemo Freiwald	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
4	RE Bezwaarprocedure handhavingsverzoeken Circus Freiwald	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g, 11.1
5	RE Bobs Freiwald en Naam	gedeeltelijk openbaar	10.2.e
5a	BOB naam, 492-23630	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g
5c	Stichting Bite Back, Naam, 492-23627	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g
5c	BOB naam, 492-23632	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g
5d	BOB naam, 492-23629	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g
5e	BOB, Naam, 492-24253	valt niet onder verzoek	n.v.t.
5f	BOB, Naam, 492-24252	valt niet onder verzoek	n.v.t.
5g	BOB, Naam, 492-24251	valt niet onder verzoek	n.v.t.
5h	Stichting Bite Back, Naam, 492-19776	valt niet onder verzoek	n.v.t.
6	Re Uw bezwaarschriften (t a v Naam)	gedeeltelijk openbaar	10.2.e
7	Re Uw bezwaarschriften (t a v Naam en of Naam)	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g
8	BOB naam, 492-23627	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g
9	BOB naam, 492-23632	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g
10	TKN Bezwaren van diverse dierenstichtingen betreffende olifant Buba	gedeeltelijk openbaar	10.2.e
10a	BOB Naam, 492-23632	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g
10b	Stichting Bite Back, Naam, 492-23627	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g
10c	BOB naam, 492-23629	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g
10d	BOB naam, 492-23630	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g